

ZPRÁVY

ČESKOSLOVENSKÉHO ESPERANTSKÉHO VÝBORU INFORMOJ DE ĈEĤOSLOVAKA ESPERANTO-KOMITATO

Numero 2 (18)

OSVĚTOVÝ ÚSTAV V PRAZE

Septembro 1965

ZE ZASEDÁNÍ ČSEV V PŘEROVĚ

Čs. esperantský výbor na svém 2. zasedání dne 22. května t. r. v Přerově projednal, za účasti zástupců Osvětového ústavu v Praze a v Bratislavě,

- zprávu předsedy o činnosti nového výboru od jeho ustavení,
- pracovní plán ČSEV na rok 1965,
- předběžný návrh rozpočtu na rok 1966.
- aktuální organizační otázky a pracovní úkoly.

Po rozsáhlé a živé diskusi byla přijata k jednotlivým bodům příslušná usnesení a organizační opatření.

Z významných usnesení je nutno vyzvednout úkol rozeslání **dopisu „Československým esperantistům“**. Smyslem dopisu je aktivizovat všechny čs. esperantisty k cílevědomé práci pro společnost a pro mírové hnutí, posílit členskou základnu esperantských kroužků a rozšířit odběr časopisu PACO. Předsednictvu bylo uloženo zajistit vydání a rozeslání dopisu nákladem 5000 výtisků podle adresáře jednotlivých esperantistů (býv. Svazu) i prostřednictvím EK.

Výborům esperantských kroužků připadá velmi důležitá a čestná úloha při zajišťování výsledků této akce v rámci akčního plánu ČSEV na rok 1965.

Současně ve dnech 22. a 23. května t. r. konal se v Přerově „Slavnostní aktiv esperantistů Severomoravského kraje v rámci oslav 20. výročí osvobození Československa.“ Usnesení aktivu jsou v tomto čísle otištěna.

Velvyslanectví Spojených států severoamerických PRAHA

Zástupci esperantských kroužků, kteří se sešli na aktivu funkcionářů Severomoravského kraje v Přerově, zaujali ve svém jednání stanovisko k nelidskému počínání a agresi vojenských sil USA v Jižním a Severním Vietnamu a ostře protestují proti tomuto počínání.

Žádáme důrazně a nekompromisně, aby vláda Spojených států okamžitě zajistila stažení vojenských sil z Vietnamu i celé ostatní Indočíny a tím odstranila nebezpečné ohnisko války ve světě.

Veríme, že spolu s námi všichni čestní a mírumilovní lidé na celém světě stojí na straně míru, proti válce a za klid ve světě. Apelujeme proto na rozum a cit nejen vlády USA, ale i na všechny lid této země, aby si uvědomili svoji odpovědnost před svědomím celého světa i před dějinami, které budou neúprosně posuzovat toto jednání.

Skončete proto válku ve Vietnamu a intervenci v Dominikánské republice!
Nechte mírumilovný lid Vietnamu a Dominikánské republiky budovat v klidu a míru
svou vlast!

Účastníci aktivu esperantistů Severomoravského kraje
—Přerov, 23. května 1965.

Přehled činnosti ČSEV za funkční období 1958-1984

Čs. esperantský výbor, ustavený v r. 1958 jako poradní orgán ministerstva školství a kultury pro otázky esperanta při Osvětovém ústavu v Praze, převzal zároveň určitou metodickou a organizační činnost předchozího neoficiálního Celostátního poradního výboru esperantského, jehož někteří členové se stali i členy ČSEV. Předsedou byl jmenován dr. Jaromír Jermář. Zřízením ČSEV byly dány základní předpoklady k oficiálnímu postavení čs. esperantského hnutí, k jeho metodickému a organizačnímu vedení i pro styk se zahraničními esperantskými organizacemi. Tento první Čs. esperantský výbor nebyl koncem svého funkčního období v roce 1961 vystřídán a jeho činnost byla prolongována postupně až do konce roku 1964.

Po začátečních nesnázích funkčních i administrativních byl vydán v březnu 1959 Statut ČSEV, na jehož podkladě se činnost výboru začala rozvíjet. Akceschopnost výboru byla zajišťována předsednictvem za pomoci řady aktivistů, kteří byli zváni k účasti na pracovních schůzích. Výbor přistoupil k vydávání Zpráv ČSEV (zprvu cyklostylovaných) — jako metodického věstníku pro funkcionáře esperantských kroužků a osvětových zařízení. Zajistil si tak spojení s EK a rozvíjel s nimi spolupráci. Plenární zasedání výboru byla svolávána střídavě do různých větších míst, zpravidla ve spojení s účastí na širším aktivu esperantistů, pořádaném místním kroužkem.

V roce 1960 převzal výbor od R. Burdy v Plzni čs. sekci MEM spolu s redakcí čs. čísel a administrací časopisu PACO. Postupně byla ustavována řada dalších odborných sekcí a komisí.

Při zvyšování aktivity a ideologické i organizační úrovně EK se velmi dobře osvědčily semináře pro funkcionáře EK, pořádané za spolupráce OÚ v letech 1960 ve Štiříně u Prahy, 1961 ve Frýdlantu nad O. a 1962 ve Velkém Meziříčí.

ČSEV vypracoval a předložil MŠK ke schválení návrhy:

— zkušebního řádu pro kurzy esperanta, — organizačního a jednacního řádu výboru a — edičního plánu. Zatímco první dva dokumenty přes trvalé úsilí výboru nebyly MŠK dodnes schváleny, na poli edice počala soustavná přípravná práce ČSEV i některých EK přinášet od roku 1960 poměrně pěkné výsledky, jak na úseku informační činnosti (Juĝu mem!, ĀSSR en nombroj, Gvidlibro Praha, Božena Němcová, Matica Slovenská, Meteoro, Granda Moravio), tak i pro výuku esperanta, tj. učebnic a slovníků.

Zprávy ČSEV vycházely nepravidelně, průměrně 3 X do roka. Počínaje od č. 8. byly však již vydávány tiskem a s částí obsahu v esperantu v zájmu spojení ČSEV se zahraničními esperantskými organizacemi.

Na vydávání PACA se podílela čs. sekce MEM 2-3 čísla ročně, která kromě základní mírové problematiky byla zaměřena též na informační činnost o ČSSR.

V roce 1962 zahájil ČSEV spolupráci s Čs. rozhlasem na pravidelném esperantském vysílání pro Rakousko. V témže roce spolupůsobil také při světové výstavě známek „Praga 1962“ a při vydání první čs. poštovní známky s esperantským textem.

Po stránce organizační ČSEV provedl registraci všech aktivních esperantských kroužků v ČSSR a udržoval jejich kartotéku. Adresář EK byl publikován v 7. čísle Zpráv a postupně doplňován, aby EK byl usnadněn i vzájemný styk. V roce 1963 bylo již v evidenci ČSEV 130 kroužků s počtem cca 3500 registrovaných členů. Činnost esperantských kroužků působením metodické a organizační práce ČSEV vyvíjela se stále více v duchu zásad socialistické společnosti. Značná část EK se zapojila do veřejné činnosti prostřednictvím svých klubových zařízení nebo jiných institucí přednáškami, výstavami, filmy apod. Šířením informačních publikací o ČSSR, vydávaných ČSEV nebo i vlastních, navazováním družby s esperantskými kluby jiných zemích, rozsáhlou korespondencí a výměnou materiálů podílely se EK i jednotliví členové významnou měrou na správné informaci ciziny o životě v Československu. Zároveň tím přispívaly k masovému rozvíjení mezinárodní mírové spolupráce v kultuře, zahraničním obchodě, turistice atd.

Také při návštěvách zahraničních esperantistů v ČSSR, které zejména v posledních letech s rozvojem turistického ruchu značně stouply, konají čs. esperantisté cennou práci. Obstarávají průvodcovské a ubytovací služby, zvou hosty do schůzí kroužků a dávají jim informace ústní i prostřednictvím propagačních materiálů. Těchto pomůcek, zejména turistických je však esperantu zatím nedostatek. Také v oblasti vyučování esperanta ČSEV všestranně podporoval pořádání kursů, hlavně v rámci klubových zařízení. Velké úsilí věnoval vydávání učebnic a slovníků, které v předchozích letech byly úplně vyčerpány. V r. 1959 organizoval ČSEV úspěšnou Letní esperantskou kolej v Lázních Běléhradu. Pokusy o uspořádání dalších letních kolejí však později ztroskotaly na organizačních potížích. Výbor spolupůsobil při pořádání tradičních letních esperantských táborů v Lančově, organizovaných EK Třebíči. Tyto letní kursy mají velký význam pro příliv mládeže a rozvoj aktivity i úrovně esperantského hnutí.

Ve styku se zahraničím zapojil se ČSEV do mezinárodního esperantského hnutí jednak spoluprací s MEM a esperantskými svazy v socialistických zemích a jednak se Světovou esperantskou asociací (UEA) se sídlem v Rotterdamu. Přestože se ČSEV nepodařilo stát se členem UEA, vyvinuly se dobré vztahy cestou vzájemné výměny různých materiálů a informací hlavně ve věcech organizačních. UEA považuje ČSEV za oficiálního představitele čs. esperantského hnutí.

Delegace čs. esperantistů se zúčastnily v letech 1958-1960 kongresů národních esperantských svazů v Sofii, ve Varšavě a v Tarnovu. Kromě toho uspořádal předseda ČSEV dr. Jermář v r. 1959 ve Švédsku přednáškové turné o Československu.

Z mezinárodních kongresů byly navštíveny

1959 — 44. kongres UEA ve Varšavě (3 čl. ofic. delegace MŠK a 40 čl. turistická výprava vč. divadel. souboru „Verda Ĉaro“),

1961 — mezinár. kongres mírového esp. výboru žen (1 ofic. delegát MŠK),

- 1962 — 47. kongres UEA v Kodani (3 ofic. delegáti MŠK),
— mezinár. kongres esp. železničářů (3 ofic. delegáti MD),
1963 — 48. kongres UEA v Sofii (2 čl. ofic. delegace MŠK a 43 čl. výprava turistická),
— 19. mezinár. kongres esp. mládeže ve Vracc (1 ofic. delegát MŠK),
1964 — 49. kongres UEA v Haagu (9 členná delegace turistická),
— 17. kongres polských esperantistů v Lodži (5 členná delegace turistická).

O čs. delegace na kongresech je vždy mimořádný zájem; dokumentují svojí přítomností činnost našeho esperantského hnutí a využívají příležitosti k osobnímu projednávání společných úkolů s delegacemi spřátelených organizací. Nejpalčivějším požadavkem na tomto úseku je umožnit členství ČSEV zejména v UEA, aby se čs. esperantistům dostalo zastoupení v ústředních mezinárodních orgánech.

Slavnostní aktiv k 20. výročí osvobození v Přerově

Dne 23. 5. 1965 se konal v Přerově aktiv esperantistů Severomoravského kraje k oslavě 20. výročí osvobození ČSSR, na němž bylo přijato usnesení k práci esperantských kroužků pro nejbližší období a odeslán protestní dopis Velvyslanectví USA proti agresí ve Vietnamu a Dominikánské republice. Jako dobrý příklad pro ostatní kraje i jednotlivé kroužky otiskujeme oba dokumenty v plném znění:

1. Krajský aktiv plně souhlasí s akčním plánem ČSEV a pokládá jej jako závazný pro všechny esperantské kroužky Severomoravského kraje a doporučuje totéž i ostatním kroužkům v jiných krajích republiky.

2. V souvislosti s akčním plánem navrhujeme uspořádání celostátní konference delegátů esperantských kroužků, spojené se seminářem.

3. Rozvinout ještě více než dosud činnost na úseku propagace ČSSR prostřednictvím esperanta na všech úsecích našeho veřejného a hospodářského života. Na této činnosti necht se podílí nejen ČSEV, ale i všechny kroužky.

4. Rozvinout další zvýšené úsilí v podpisové kampani pro OSN, aby byl zajištěn očekávaný výsledek. Tato akce budiž jedním z prvořadých úkolů všech esperantských kroužků i jednotlivců v současném období.

5. Po vzoru Ostravského kraje i některých dalších okresů a krajů navázat spojení a praktickou spolupráci s Výbory obranců míru.

6. Účastí na pořádaných esperantských akcích (aktívy, setkání, letní tábory a pod.) přispívat k dalšímu posilování esperantského hnutí.

7. Každý esperantista necht se stane odběratelem nejméně jednoho esperantského časopisu. Zvláště doporučujeme časopis PACO. Všichni účastníci aktivu si podle možnosti předplatí tento orgán Světového esperantského mírového hnutí a učiní ve svých esperantských kroužcích nábor k získání co největšího počtu předplatitelů.

8. Aby se odstranila jednostrannost v činnosti kroužků a jednotlivců je žádoucí, aby se esperantisté zapojovali i do ostatní veřejné činnosti v některých společenských organizacích, komisích NV a pod. Budou se tak podílet na budovatelských úkolech a cílech naší socialistické společnosti a prospějí tím ještě účinněji k uplatnění a rozvoji esperantského hnutí.

O LETNÍ KOLEJ NENÍ ZÁJEM ?

Esperantská kolej v Sadské (18.30. 7. 1965), kterou v dohodě s ČSEV organizoval EK v Poděbradech, musela být pro nezájem čs. esperantistů odvolána.

Zní to paradoxně, ale skutečnost je taková. Přestože náborové listy s přihláškami byly v dubnu t. r. rozeslány na všechny esperantské kroužky i na množství adres jednotlivých esperantistů v ČSSR, došlo do závazného termínu t. j. do 15. 6. t. r. pouhých 12 přihlášek! (Tento počet se nezvýšil ani do 1 týdne po termínu.)

Ke způsobu a rozsahu propagace i k vlastnímu programu koleje lze mít některé dílčí kritické připomínky. Faktem však zůstává, že hlavně v důsledku nepochopitelné liknavosti a nezájmu jak výborů EK, tak i jednotlivých esperantistů, byla promarněna nejen obětavá práce členů organizačního výboru a EK v Poděbradech, ale i velmi výhodná příležitost ke zdokonalení se v esperantu ve spojení s rozšířením vědomostí z různých oborů a s příjemnou rekreací. Je to značná škoda pro případné účastníky koleje, ale i pro celé čs. esperantské hnutí. Sv-

SEKCIO DE ĴURNALISTOJ

La 25-an de aprilo 1965 okazis fonda kunveno de la sekcio de TESA ĉe Ĉeĥoslovaka Esperanto-Komitato en Praha. Inter la partoprenintoj kaj kunlaborantoj estis aktivaj ĵurnalistoj kaj kunlaborantoj de kelkaj ĵurnaloj kaj gazetoj. La unua tasko de la sekcio havanta nun 37 membrojn estas prepari agadplanon por la venonta periodo. Ĉiuj aktivaj laborantoj de la preso, radio aŭ televido estas petataj kunlabori. Materialojn, informojn kaj sugestojn oni sendadu al: O. Kníchal, red. de ĈTK, Ĉefioslovaka Esperanto-Komitato, Praha 2, Blanická 4.

Junulara sekcio fondita

Komence de julio 1965 la estraro de ĈSEK aprobis la proponon fondi junularan sekcion ĈSEK. Kiel gvidanto de la sekcio estis komisiita Mikuláš Nevan, organizanto de la junulara grupo en EK Praha (Horní Stromky 14, Praha 3-Vinohrady).

Celoj: ligi kaj daŭre konservi la kunlaboron kun ĈSM kaj kun ĉiuj grupoj de junaj esperantistoj en la tuta respubliko; kunlabori kun TEJO kaj ĝiaj landaj sekcioj; organizi la abonadon de KONTAKTO kaj aliaj E-gazetoj por la junularo. Kondiĉoj por la aliĝo: 15.-26. jaroj, membreco en ĈSM kaj en la loka E-rondeto (kun escepto de lokoj sen E-rondeto aŭ grupo).

La gvidantaro de la nove starigita sekcio petas ĉiujn komitatanojn de Esperanto-rondetoj formi junularar-grupon en la kadro de la rondeto kaj helpi ties agadon.

Ĉiu ĝis nun aŭ nove formita junulara grupo anoncu al ni la korespondadreson, membronombro de la grupo kaj almenaŭ koncizan laborplanon. Detalajn informojn kaj aliĝojn akceptas: Junulara sekcio de ĈSEK (Sekce mládeže při ČSEV), Blanická 4, Praha 2.

Poznámka: Podrobné zprávy o činnosti Čs. esperantského výboru byly publikovány jako úvodníky Zpráv ČSEV za období 1958-1961 v č. 9/1961 a za období 1962-1963 v č. 15/1964.

Zpráva o činnosti za r. 1964

Koncem roku 1963 a v r. 1964 byla práce Čs. esperantského výboru v důsledku organizačních a administrativních překážek značně oslabena. Plenární schůze ČSEV nebyly již svolávány, pořádání regionálních aktivů bylo MŠK zastaveno a rozpočet výboru na r. 1964 byl v OÚ omezen na minimum. Většina členů dosavadního výboru přestala proto postupně pracovat, redakční rada Zpráv odchodem J. V. Havlíka přestala fungovat i předseda dr. Jermář složil funkci. Činnost výboru udržoval prakticky, ale s nesmírnými potížemi, jen pražský sekretariát s několika obětavými aktivisty. Ze sekcí ČSEV vyvíjely aktivní činnost jen komise žen (J. Cíchová) a sekce spisovatelů a překladatelů (inž. Felix), které svými cyklostylovanými „Cirkuláři“ pomáhaly aspoň částečně k udržování styku s esperantským hnutím doma i v zahraničí. Podařilo se také vydat za rok 1964 aspoň dvě čísla ZPRÁV ČSEV (č. 15. —duben, Grafia v Jihlavě a č. 16. — prosinec, TSNP v Martině), i když s nepředstavitelnými překážkami a velkým zpožděním.

V kritické situaci byla také sekce MEM, která od r. 1961, kdy s. Ambrož přerušil svoji činnost, téměř nefungovala, resp. jejíž činnost byla omezena jen na redakci a administraci časopisu PACO. Po přerušení spolupráce redaktora A. Malíka převzal redakci čs. vydání PACA Č. Knobloch, který za pomoci nově ustaveného redakčního kruhu připravil v r. 1964 číslo 123 (březen, 16 stran) a dvojčíslo 128-129 (červenec—srpen, 24 stran). Obě vydání se vyznačovala poměrně vysokou úrovní a obsahem zaměřeným, vedle mírové tematiky z velké části na propagaci ČSSR. K velké škodě činnosti MEM však tiskárna Mír v Praze vytiskla obě tato čísla přes všemožné intervence s více než půlročním zpožděním.

Celková nedostatečná činnost ČSEV projevila se i v ochabující aktivitě esperantských kroužků, hlavně na Slovensku, kde většina dřívějších EK nepracovala. Při dotazníkové akci ČSEV pro UEA v listopadu 1964 se ukázalo, že počet aktivních kroužků se snížil během 1 roku ze 130 na 101, se 3270 registrovanými členy.

Z větších akcí toho roku organizovaných v dohodě s ČSEV bylo 5. setkání esperantistů na Labi, pořádané EK v Poděbradech, ve dnech 5.-6. července, jehož se zúčastnilo asi 150 esperantistů a setkání esperantistů při oslavách 20. výročí Slovenského národního povstání, ve dnech 22.-23. srpna v Martině za účasti asi 50 esperantistů, jejichž se zúčastnil i zástupce ČSEV. Dobrou aktivitu vykazovaly také EK Bardejov, Č. Třebová, Gottwaldov, Olomouc, Opava, Ostrava, Svitavy, Teplice a řada dalších. Z nich EK v Brně, Hradci Králové, Martině a Praze vydávaly svá „Bultena“ a EK v Plzni obstarával administraci PACA.

Svůj čestný úkol pro rozvoj čs. esperantského hnutí splnil opět EK v Třebíči a organizoval ve spolupráci se Svazarmem již 13. letní esperantský tábor v Lančově o dvou 14 denních etapách s plným úspěchem.

Na úseku edice bylo v r. 1964 největším přínosem pro výuku esperanta druhé vydání slovníku R. Hromady (nákl. 14 500 výtisků) a cvičebnice Th. Kiliana (nákl. 10 500 výtisků) ve SPN. Zvláštní význam má originální esperantské vydání vědecké

práce J. Kavky „K definici, rozdělení a názvosloví znělců“, která byla publikována v edici Acta Carolinae Universitatis — Geologica no 1164. Z iniciativy EK v Opavě vyšla také vkusná skládanka „150 let Slezského muzea v Opavě“ v esperantu, která byla rozeslána do zahraničí.

Dobře pokračovala spolupráce při vysílání Čs. rozhlasu v esperantu pro Rakousko, na němž se podílely i některé EK.

V zahraničních cestách se zúčastnilo na 49. světovém esperantském kongresu UEA v Haagu jen 9 čs. delegátů jako turisté na pozvání přátel; z pověření ČSEV pozdravil kongres J. Stankuš z Orlové. Rovněž 17. kongres polských esperantistů v Lodži navštívilo 5 našich delegátů-turistů; zdravici za ČSEV přednesl A. Čambál z Martina. Živě se rozvíjel vzájemný turistický styk s Maďarskem a Polskem, kde se více našich esperantistů zúčastnilo různých turistických a kulturních akcí.

Závěr

Práce prvního Čs. esperantského výboru vykonaná v součinnosti s předními esperantskými kroužky a mnoha obětavými aktivisty, tak jak je stručně zachycena v tomto přehledu — i přes jeho značně omezenou působivost a akceschopnost v r. 1964 — vykazuje ve svém celku velmi cenné výsledky. Bylo dosaženo poměrně dobré organizační úrovně čs. esperantského hnutí. Většina EK měla výhodné materiální podmínky pro svou práci v rámci osvětových a klubových zařízení. Činnost čs. esperantistů byla postupně stále více zaměřována na praktické uplatňování esperanta k mírové mezinárodní spolupráci a k propagaci společenského i kulturního rozvoje ČSSR i na věcné úkoly v oblasti ekonomiky a turistiky. Zvláště významné jsou úspěchy v ediční činnosti, jak pro informační účely v zahraničí, tak i pro výuku esperanta u nás.

Byly tak vytvořeny předpoklady pro další organizační i kvalitativní vývoj čs. esperantského hnutí. Proto ČSEV v dohodě s oÚ prováděl koncem r. 1963 a během r. 1964 řadu zásadních opatření, včetně vypracování podrobného a kritického rozboru dosavadního vývoje a současného stavu esperantského hnutí pro MŠK, jejichž cílem bylo obnovení a posílení ústředního orgánu čs. esperantistů.

V druhé polovině roku 1964 projevovala se již výrazně řada příznivých podmínek. Vydání učebnic a slovníků ve značném nakladu vedlo ke zvýšenému zájmu veřejnosti o esperanto a k pořádání množství nových kursů po celé republice. Obdobně výzva UEA k účasti v Roku mezinárodní spolupráce OSN a podpisová akce ve prospěch esperanta přispěla k mobilizaci EK a jednotlivých esperantistů i k upoutání pozornosti širší veřejnosti na otázku mezinárodního jazyka. Čs. tisk v této době již trvale a dosti často přinášel drobné i větší zprávy související s uplatňováním esperanta i z vlastní činnosti esperantistického hnutí.

V této době byl přizván ke spolupráci v ČSEV T. Balda, který se ujal vedení sekce MEM, pomohl k její konsolidaci a ke zlepšení vztahů k ústředí MEM. Z iniciativy B. Krále a jeho spolupráce s EK v Havl. Brodě a České Třebové byly provedeny organizační přípravy ke zřízení sekce železničářů při ČSEV, se základnou v ustaveném EK při ZK v ministerstvu dopravy v Praze. ČSEV zároveň projednával s příslušnými státními orgány již konkrétní opatření k ustavení nového Čs. esperantského výboru.

F. Sviták

ANTON BALAGUE V PRAZE

Ve dnech 4.-7. srpna t. r. navštívil Prahu generální tajemník Světového mírového esperantského hnutí (Mondpaca Esperantista Movado) Anton Balague s vedoucí ústřední administrace časopisu PACO A. Sindlovou. Účelem jejich cesty bylo setkat se s pracovníky předsednictva ČSEV a československé sekce MEM, a projednat dosavadní výsledky naší společné práce a perspektivy do budoucnosti.

Naši přátelé měli příležitost shlédnout zajímavosti Prahy s esperantským průvodcem; prohlédli si závod ČKD-Sokolovo a společně s představiteli našeho esperantského hnutí byli přijati zástupci Ministerstva školství a kultury, Osvětového ústavu v Praze, Československého výboru obránců míru a dalších.

Byli přijati i v Československém rozhlase, kde s nimi byl natočen rozhovor pro naše pravidelné měsíční esperantské vysílání pro Rakousko na střední vině 233,3 m, na den 26. 8. 1965. Ve svém interviu s. Balague řekl: „Mám radost, že alespoň na několik dní jsem mohl po Evropské esperantské konferenci ve Vídni přijet do Československa a setkat se zde s několika přáteli. Na konferenci pro nás členy MEM-u bylo několik důležitých problémů. Odeslali jsme pozdrav Světovému mírovému kongresu v Helsinkách, který právě zasedal. Pozdrav byl schválen všemi účastníky Konference. Další problém, o kterém jsme jednali, byl jedním z nejvážnějších v této době, válka ve Vietnamu. My, příslušníci Světového esperantského hnutí, musíme říct jasně naše mínění. Hlavní podněcovatel, hlavní agresor je severoamerický imperialismus. Tato otázka byla na kongresu v Helsinkách rovněž projednávána.

Času v Československu chtěl jsem využít k tomu, abych se seznámil s vaší zemí — jsem v ČSSR poprvé. Chtěl jsem také dojednat některé problémy s příslušníky MEM-u v ČSSR. Po návštěvě přátel v Brně jsem přijel do Prahy a setkal se tu s našimi nejaktivnějšími členy. Mohl jsem navázat kontakty s oficiálními instancemi. ČSSR hraje v esperantském mírovém hnutí od začátku významnou úlohu. Zdá se, že vedení MEM-u při ČSEV dobře pochopilo účel našeho mírového hnutí. Doufám, že spolupráce s naší sekcí v ČSSR a i v jiných zemích bude stále účinnější a aktivnější pro všeobecný prospěch mírového hnutí. Setkal jsem se s přátelstvím a pohostinstvím. A když přijde člověk do styku s takovými lidmi, srdce se otevře a nastane vzájemné pochopení pro dobrou věc. Máme dojem, jako bychom se znali ode dávna. To se netýká jen esperantistů, ale všech lidí u vás, kteří mají vztah k myšlence vzájemného dorozumění a světa bez válek."

Kromě toho o jeho návštěvě byla vysílána zpráva v denním hlášení rozhlasu dne 6. 8. t. r.

A. Balague přišel i do Pražského klubu, kde hovořil o významu MEM-u a o poslání časopisu PACO, který je vydáván pro členy tohoto hnutí a i u nás má stále stoupající počet čtenářů.

Návštěva přinesla plno cenných poznatků a vzpruhu k další naší práci pro jazyk mezinárodní a jeho prostřednictvím pro světový mír.

Jana Cíhová — Tomáš Balda.

Přednáškové turné po Jugoslávii pro neesperantisty v esperantu

Na pozvání Jugoslávské esperantské ligy, na doporučení Osvětového ústavu v Praze a Ministerstva školství a kultury, byla jsem v Jugoslávii od 6.-31. 5. 1965. Navštívila jsem deset míst (Bělehrad, Bela Palanka, Novi Sad, Záhřeb, Maribor, Ljubljano, Pulu, Split, Sarajevo a Subotici), kde jsem přednášela o Praze v mezinárodním jazyce pro neesperantské publikum. Promítala jsem při tom dva kolorované diafilmy a přednášky byly tlumočeny do srbochorvatského jazyka. Všechny přednášky byly organizovány při Lidových universitách, školách, dělnických školách, institutech, vysokých školách a turistických střediscích. Překladaelé byli v Bělehradě cestovatel a spisovatel Tibor Sekelj, v Bela Palanka vedoucí turistické sekce Rakiš Najdan, V Novi Sadu esperantistka z místní společnosti, v Mariboru Ludoviko Prebil, v Záhřebu byla přednáška pouze pro esperantisty rovněž jako v Ljubljaně, v Pule tlumočil prof. dr. Borovečki, ve Splitu advokát Ivo Osibov, v Sarajevu prof. dr. Boža Popovič a v Subotici dr. matematiky Mato BrtičKostič.

V každém městě byly vyvěšeny plakáty s vyznačením přednášky „Zlatá Praha“, „Panorama Prahy“, „Procházka Prahou“ a pod. Bylo uvedeno, že z esperanta tlumočí Kromě plakátů byly rozesílány pozvánky. Přednášky byly hojně navštíveny a po nich vznikaly živé diskuse o Praze a Československu. Často ke mně přišli lidé s gratulací, jaký přednáška udělala dojem a že vzbudila veliký zájem o Prahu a touhu skutečně ji navštívit. Celkem navštívilo přednášky kolem 1000 lidí.

Rozdávala jsem pohlednice Prahy a propagační materiál v esperantu, jen škoda, že ho bylo tak málo, pro mimořádný zájem byl by se velice hodil.

Na všech místech setkala jsem se s živým a srdečným zájmem o prohloubení spolupráce našich zemí nejen na poli esperanta, ale i v ostatních oborech socialistického soužití, na prvním místě v turistice. V turistických střediscích dostala jsem mnoho prospektů o Jugoslávii, v Novi Sadu gramofonovou desku-pohlednici s přáním, aby náš Čedok poslal totéž. V Ljubljaně za stejných podmínek přejí si poslat „Průvodce Prahou“. Nedocenitelná byla mimořádná pohostinnost a laskavost jugoslávského lidu.

Přesto, že jsem přijela za účelem přednášek, reprezentanti esperantského hnutí snažili se ukázat mi pamětihodnosti měst, byla jsem vedena do galerií a muzeí, navštívila jsem také Československé velvyslanectví v Jugoslávii v Bělehradě.

Po návratu z turné byla jsem v Bělehradě požádána o interview a odpovídala jsem na tři otázky: jaké jsou moje dojmy o Jugoslávii všeobecně; jaké jsou moje dojmy o esperantském hnutí v zemi; jaké jsou perspektivy spolupráce mezi našimi dvěma zeměmi. Interview byl vysílán dne 30.-5 .1965 v Bělehradské kronice v neděli odpoledne a tlumočen do srbochorvatštiny.

Ve Studiu Radio Bělehrad byla jsem přítomná nahrávání gramofonové desky určené pro esperantský festival v Beta Palanka, deska byla nazpívána v esperantu členy souboru Korál — neesperantisty — ale verze byla velice dobře srozumitelná, takže nebylo nutno sledovat přiložený text.

Přednášky v Jugoslávii byly první tohoto druhu uspořádané pro neesperantské

publikum a propagačně měly veliký úspěch. Byl projeven zájem, aby byla možnost uspořádat podobné turné pro Jugoslávce po Československu, aby i on nám mohl vyprávět o své zemi a hlavním městě.

Jistě přednášky za účelem propagace a výměny kulturních hodnot nebyly by neúčelné i v jiných zemích, což by jistě napomohlo k utužení dalších a dalších přátelských vztahů jako pevný pilíř pro mírové spolupráce.

Z pamětihodností, které jsem shlédla, stojí za zmínku vojenské muzeum v Bělehradě, park Kalemegdan se sochou světově známého sochaře, architekta a malíře Meštroviče, s jehož galerií jsem se setkala i ve Splitu, pak výstava obrazů malíře Cmeliče v Bělehradě, který náhodou také je esperantista. Neméně zajímavá je galerie trosk z klášterů v okolí. Bela Palanka přetváří se v turistické středisko. Novi Sad představuje nově a moderně konstruované město na místo starého, ale každého upoutá pevnost s katakombami na rozloze 40 ha a dlouhými 16 km. Pohled s hradeb na celé město a okolí je nezapomenutelný. Maribor má svoje muzeum mořských ryb a Záhřeb jsem viděla bohužel jenom na chvíli. Ljubljana je položena jakoby v samém klínu vysokánských bílých vápencových hor a tam se setkáte se samým Plečnikem, který také budoval nádvoří na našem Pražském Hradě. Na skále nad městem se zvedá mohutný hrad. V Pastojné jsou podobné jeskyně, jaké máme na Moravě, zde jen pětina celého divu je zatím zpřístupněna veřejnosti, z celých 24 km. Pula se svým amfiteatrem z dob římského imperia, moře, Split s Diokleciánovým palácem a horou Marijan a Sedmi Kaštely to vše stojí za námahu cestovat až do těchto míst celý den autobusem. Sarajevo je zase docela jiné se 77 mešitami a minarety, s mostem a stopami nohou vraha hraběte Ferdinanda d'Este, ortodoxním kostelem z jedenáctého století a muzeum ikon a deskových maleb. Pitoreskní ulička krámků, nizoučských a jednoduchých s pantoflemi a džezvami, poněkud připomíná naši Zlatou uličku v Praze. A Subotica je už na hranici Maďarska a Jugoslávie a taky se už tady mluví míchaně. Za zmínku stojí velké jezero Palič, které prý asi vzniklo z řeky Tisy, proto má tak podlouhlý tvar. Park kolem jen dovršuje pohostinnou idylu prostředí.

Tak jsem viděla Jugoslávii, přivezla mnoho dobrých zkušeností, navázala mnoho srdečných přátelství a touhu, zase se tam někdy vrátit. Dlužno ještě poděkovat všem těm, kteří mi svoji krásnou zem ukázali a o mne přátelsky pečovali.

Jana Cíhová.

La prelegvojaĝo pri Praha tra Jugoslavio organizita en majo 1965 je invito de Jugoslavia Esperanto-Ligo ebligis al samideanino Jana Cíhová viziti dek lokojn de tiu ĉi belega lando kaj krom turisma propagando de niaj ĉefurbo kaj lando la prelegoj sukcesis ekinteresi la neesperantistan aŭskultantaron pri la lingvo internacia kaj la lokajn esperantistojn pri vigla kaj daŭra, solida kunlaboro de JEL kun Ĉeĥoslovaka Esperanto-Komitato, pri kio atestas la letero veninta la 6-an de junio t. j. kaj adresita al ĈSEK. Ni citas almenaŭ parton:

„Post ricevo de via letero . . . nia Komisiono por kultura aktiveco organizis la prelegvojaĝon de k-dino Cíhová. La prelegvojaĝo realiĝis en la monato majo, en kiu la prelegantino en deko da niaj urboj prelegis pri la temo „Praha kaj ĝiaj historiaj kaj kulturaj vidindaĵoj".— Plejparte la prelego estis akceptita fare de lokaj laboristaj universitatoj, Turismaj Centroj kaj Alternejoj. Tiamaniere konsiderinda nombro da

neesperantistoj aŭdis ĝin pere de Esperanto, kion ni taksas bona propagando por Esperanto mem. — Kaj de k-dino Cíhová persone, kaj el kelkaj raportoj, kiuj atingis nin ĝis nun, ni sciigis pri tre bona akcepto de la prelego flanke de la aŭskultantaro, kiu grandparte estis neesperantista.

Nia opinie tiu labormaniero estas konsilinda kaj ni esperas ke estonte montriĝos ebleco ambaŭflanke organizi similajn aranĝojn.

Por: Jugoslavia Esperanto-Ligo
prezidanto: D-ro L. KRAUS p. m."

Por preparoli la kunlaboron kun ĈSEK k-do L. Kraus komence de oktobro vizitis ilian landon kaj la ĉefurbon Praha.

red. ĈSEK.

ESPERANTAJ PUBLIKAĴOJ APERINTAJ EN ĈSSR EKDE LA JARO 1960

Esperantské publikace vyšlé v Československu od r. 1960

1960 — JUĜU MEM! (Faktoj pri Ĉeĥoslovakio) tradukiis Miloš Lukáš. pĝ. 86, 12 X 17 cm. Eld. Orbis Praha 1960, 3.000 ekz. prezo Kčs 2,80.

ĈEĤOSLOVAKIO EN NOMBROJ — Irformilo 1 folio, 10 X 40 cm, eld. Orbis Praha 1960, prezo 0,40 Kčs.

1961 — PRAHA—GVIDLIBRO — trad. J. M. Havlík — eld. Sportovní a turistické nakladatelství Praha — 1-2 eldono, 1965. pĝ., 12 X 16 cm, Kčs 16,60.

Rudolf Hromada: POŜVORTARO E-ĈEĤA kaj Ĉ-ESPERANTA — 350 kaj 40 pcj. 10 X 12 cm, eld. Státní pedagogické nakladatelství 3.000 ekz. prezo bind. 18,30 Kčs.

Theodor Kilian: LERNOLIBRO DE ESPERANTO, eld. Státní pedagogické nakl., 3.000 ekz., 11 X25 cm., bind. 12,10 Kčs.

1962 — JUĜU MEM! (Faktoj pri Ĉeĥoslovakio) — trud. Miloš Lukáš, 112 pĝ., 12 X 17 cm., eld. Orbis Praha 1961. Dua reverkita eldono kun bildoj kaj mapoj, X 5.000 ekz. 5,70 Kčs.

ĈEĤOSLOVAKIO EN NOMBROJ — I. faldfolio-informilo 13 X 14 cm., eld. Orbis Praha, 5.000 ekz., prezo 0,40 Kčs.

1963 — BOŽENA NĚMCOVÁ, — malgranda monografio trad. J. Havlík-Kořínek. Literatura aldono al PACO, 20 pĝ. 10 X 14 cm., eldonis Osvětový ústav v Praze, 7.000 ekz., prezo 1,20 Kčs.

GRANDA MORAVIO — Informilo trad. Josef Vondroušek, 10 pĝ. 14 X 20 cm., eld. Parko de Kulturo kaj Ripozo Brno.

Vlad. Gazda: LERNOLIBRO DE ESPERANTO — eldonkvanto 600.

A. Matavčík — P. Liba: CENT JAROJ DE MATICA SLOVENSKA — Inflormilo, pĝ. 30, 114 X 20 cm eldonis Matica slovenská en Martin ĈSSR, eldankvanto 1000 ekz.

Peter Karvaš: METEORO — teatraĵo en 3 aktoj — trad. Vladimír Gazda, eld. DILIZA-Bratislava, 60 pĝ. 14 X 20 cm. 500 ekz. prezo 10 Kčs.

- 1964 — Rudolf Hromada: POŝVORTARO E-ĈEĤA KAJ Ĉ-ESPERANTA. Dua eld. 392 -pĝ., 10 X 12 cm., eld. Státní pedagogické nakladatelství Praha 1964. 14.500 ekz., prezo 8,50 Kčs.
Th. Kilian: CVIĈEBNICE ESPERANTA — Dua eldono Praha 1964 274 pĝ., eld. Státní pedagogické nakladatelství Praha, 10.500 ekz., Kčs 14,00.
Josef Kavka: AL LA DIFINO, KLASADO KAJ NOMENKLATURO DE LA FONOLITECAJ VULKANROKOJ — (K definici, rozdělení a názvosloví znělců) — publikigita en ACTA UNIVERSITATIS CAROLINAE "n-ro 1/1964, pĝ. 49 — 59, 14 X 20 cm.
- 1965 — PETR BEZRUĈ — 1867-1958 — eldoinis Memordomo de P. B. Opava, ĈSSR 1965 en 6.000 ekz., 14 pĝ., 15 — 22 cm kunlaboris Jiří Urbanec, Rudolf Hromada, Jiří Kořínek, kun bildo de Bezruč, 14 pĝ.
MUZEO DE SLOVAKA NACIA REVOLUCIO — Informilo 8 pĝ., 20 X 18 cm., eld. Grafia Jihlava, 3000 ekz.
Ŝaturová-Seppová Magda: ĈU VI PAROLAS ESPERANTE? — eld. Slovenské pedagogické nakladateľstvo, unua eldono 5.100 ekz., 144 pĝ., 11 X 15 cm., prezo 7,00 Kčs.
PEDAGOGIKO, DIDAKTIKO, METODIKO, PSIKOLOGIO (mallonga lernolibro por geinstruistoj-esperantistoj) — kompilis MUDr. Josef Černý. 21 pĝ., 21 X 30 cm., ciklostilita, eldonis ZK PAL MAGNETON n. p., Kroměříž 1964.
DOKUMENT Z HISTORIE MEZINÁRODNÍ ŘEČI — 12 pĝ., teksto ĉeĥa kaj esperanta, eld. TJ Slavia, Turista Fako, Kroměříž.
RNDr. Vlastislav Zázvorka: LA LIMO INTER CENOMANIO-TURONIO KAJ LA ZONO ACTINOCAMAX PLENUS EN LA KRETACEA FORMACIO DE BOHEMIO. — (esperanta resumo de la ĉeĥlingva traktaĵo) — publikigita en „Časopis národního muzea: n-ro 2/1965, pĝ. 81 — 84 plus 1 tabelo.

PRI LA 51-a UNIVERSALA KONGRESO en Budapest, 1966

Paŝo post paŝo iras antaŭen la laboro de la Loka Kongresa Komitato (LKK), kaj jam komencas kristaliĝi la aspekto de tiu kongreso, kiun delonge atendis la hungaraj adeptoj de nia lingvo. De duonjaro (de jarkomenco — rim. de la red.) klopodas fervore la membroj de LKK antaŭprepari la kongreson tiel, ke ĝi akiru plenan sukceson inter la eksterlandaj gastoj kaj samtempe ĉe la hungara publiko. Oni devas ja ĉiamaniere utiligi tiun okazon ankaŭ por la evoluo de la hungara movado.

La sukceso certe dependas de la plej zorgema antaŭpreparado. Oni devas ĉiun detalon de la UK atente ellabori, kaj atingi la plej konvenajn solvojn. Ekzemple ĉe ceteraj kongresoj kaŭzis multajn malagrablajojn la dislokigo de la kongresejoj. Ni havas taŭgan unusolan kongresejon, la belan Kultur-palacon de la Konstruista Sindikato (MÉMOSZ) apud la Urba Bosko, kie havas sufiĉan lokon ĉiuj kunvenoj. La solenaj inaŭguro kaj fermo okazos en la Sporthalo. En la vasta halo de la

Kongresejo (MÉMOSZ) trovas lokon diversaj oficialaj giĉetoj, poŝto, vendejoj por libroj, memoraĵoj artaj kaj popolartaj, bildkartoj, esperantaĵoj ktp.

La abunda programo enhavas ba laborkunsidojn de UEA kaj de diversaj flakasocioj (i. a. pedagogoj, kuracistoj, juristoj, scienculoj, ĵurnalistoj, verkistoj, katolikoj, kristanoj, naturamikoj ktp.), plue Internacian Someran Universitaton, Internacian Ekzamenon, Cseh-seminarion (gvidota de A. Cseh) por instruistoj.

La Internacia Arta Festivalo en kadro de la UK celas evolui la Esperanto-kulturon kaj samtempe doni altnivelan ĝuon al la kongresanoj. Krom la artaj konkursoj (literatura, oratora, foto), la Internacia Teatro prezentos teatraĵojn, kaj espereble rolos pluaj ekster- kaj enlandaj teatrotrupoj. Kiel kutime, ne mankos Arta kaj Distra Vesperoj, kie esperantistaj artistoj el la tuta mando donos neforgeseblan ĝuon al la ĉeestantoj. Hungara Matineo ebligos al la gastoj trarigardi la folkloran arton hungaran pere de eminenta ensemblo. Esperanto-filmoj kaj aliaj planoj en preparo zorgos pri multflanka distrado. Ho! Ni ne forgesu la dancadon: krom la oficiala Balo la kongreso dancos ankaŭ dum la Interkona Vespero kaj la Bankedo, la junuloj eĉ dum la Junulara Vespero.

En meztempo de la UK — ĵaŭde — tuttagaj ekskursoj estos gvidataj al Miskolc — Aggtelek (stalaktitaj grotoj — rim. de la red.), Kecskemét—Dunaújváras, Debrecen. En tiuj urboj ĵan organiziĝis la Lokaj Preparaj Komitatoj kaj kompilis detalajn, interesajn programojn por la kongresanoj alvenontaj per apartaj vagonaro, aŭtobusoj, aeroplanoj. Tamen la plej granda parto ekskursos per ŝipoj al la Danub-angulo (Szentendre, Visegrad, Esztergom). La gastoj certe eluzos la eblecon ekkoni la landon. Tion servas la Antaŭkongresaj Tagoj en Debrecen (28-30 julio) kaj ankaŭ la Postkongresaj Tagoj en Szeged (6-8. aŭg.). LKK helpas la gastojn elekti, eldoninte belan bildprospekton kun titolo „Hungarlando”. (Havebla senpage ĉe Hungara Esperanto-Asocio en Budapeŝto).

Belegan, modernan "kongresejon" akiris LKK por la Infana Kongreseto sur la monteto Rózsadomb. La esperantlingve parolantaj infanoj vivos inter bonegaj cirkonstancoj! Ni menciuj krome la Blindulan Kongreson, kiu laboros samtempe. La 22-a Internacia Junulara Kongreso de TEJO havos tute apartan vivon en Pécs, antaŭ la UK. Ĝin organizas Prepara Komitato konsistanta el esperantistoj en Pécs, ĝi havas sian Honoran Komitaton el la tieaj eminentuloj, kaj oni povas atendi grandan sukceson inter la junularo en tiu universitata urbo.

(Laŭ la artikolo de Ervin Fenyvesi, sekretario de LKK en Budapeŝto — Hungara Esperantissto, julio 1965)

LA ŜTATA TEATRO POPULARA EL LODZO GASTIS EN PRAHA LA 24-an kaj 25-an de aprilo kaj prezentis en la Teatro de S. K. Neuman dram-verkon de amerika aŭtoro Shimon Wincelberger: "Kataki signifas malamiko" en la pola kaj Esperanta lingvoj. La teatraĵo havis sian Esperantan mondpremieron okaze de la XVII-a Tutpollanda Kongreso de Esperanto en Lodzo, la 19-an de septembro 1964. La unua eksterlanda prezentado okazis nun en Ĉeĥoslovakio. Partoprenis proks. 400 esperantistoj el pluraj regionoj de la lando. La teatraĵo estis prezentita en la kadro de

la nunjara UK en Tokio.

Pri la prezentado en Praha raportis Ĉeĥoslovaka Presagentejo (inkluzive de fotoinformoj por eksterlando), plue Ĉeĥoslovaka Radio kaj Televido kaj ĉiuj tagĵurnaloj. En la recenzoj de la Ĉeĥoslovaka preso oni alte taksas la rolon de surscenigo de la teatraĵo en Esperanto (vd. Práce 27. 4. 1965).

La 26-an de aprilo, okaze de la ekspozicio de polaj industriaj varoj en la Pola Kultura Centro en Praha, estis publika kunveno, dediĉita al la kunlaboro inter la pola kaj ĉeĥoslovaka teatroj, dum kiu oni preparolis ankaŭ la Esperantan prezentadon.

Estis la unuan fojon en Ĉeĥoslovakio de post 1951, kiam oni traktis la ideon de la internacia lingvo sur tiu nivelo kaj en tia amplekso. Bedaŭrinde, la loka EK mem ne zorgis por publike utiligi la aferon eĉ pli vaste, kvankam ĝi estis okazo rara samtempe unika. o. kn.

„NORDA PRISMO“, literatura revuo en sia 3-a n-ro 1965 aperigis jenan recenzon:

„**Valora Libreto** Petr Bezruč kies monografieton eldonis nun la Memordomo de P. Bezruč — Opava — Ĉeĥoslovakio — kunlabore kun la E-rondeto ĉe ZK-Ostroj, estas granda reprezentanto de la moderna ĉeĥa poezio, kiu longe antaŭ la nunaj tempoj vekis atenton kaj reagon per sia sola grandioza poemaro "Sileziaj Kantoj". La eta monografia kajero (bele aranĝita, kaj laŭ sia enhavo altnivela — J. Urbanec kaj tradukintoj J. Kořínek, R. Hromada) estas la ĝermo de la aperonta (1967) kompleta verkaro de la poeto en Esperanto, kaj ni esperas, ke ĉiu ŝatanto de ne ŝablone valora poezio kaj biografio, kiun kompletigas malgranda E-bibliografio, volonte sendos unu respondkuponon al Památník Petra Bezruče, Ostrožná 35, Opava, Ĉeĥoslovakio, por donace ricevi la bele faritan monografieton, arte ilustritan."

Recenzoj

JOSEF KAVKA: AL LA DIFINO, KLASADO KAJ NOMENKLATURO DE LA FONOLITECAJ VULKANROKOJ. K defínici, rozdělení a názvosloví znělců). Kun ĉeĥa, germana kaj hungara resumoj. Publikigita en ACTA UNIVERSITATIS CAROLINAE (GEOLOGIA N- ro I. 1964, paĝoj 43-59).

La aŭtoro difinas la fonolitan familion sur la laŭkvanta mineralkonsista bazo. Fare de li proponata determinado ne sekvas ian simetrian apriore konstruitan skemon, sed celas al limoj naturaj por faciligi la akordon kun la estonta sistemo laŭ- geneza.

Al ni esperantistoj la artikolo alportas ne nur fakan klerigon (ĉar kvankam la temo por negeologo ne estas facila, tamen kun iom da bona volo oni povas almenaŭ imagi, kiajn problemojn kaj kiamaniere la aŭtoro solvas), sed ĉefe pruvon, ke por la scienco, kiu sen internacia kunlaboro ne estas imagebla, la Internacia Lingvo kapablas fariĝi perfekta komunikilo kaj nepritaksebla avantaĝo.

Ni bonvenigas ĉi tiun hirundon en la pure scienca ĉeĥoslovaka literaturo kaj deziras al samideano Kavka pluajn sukcesojn. Inĝ. Eduard Felix, Praha.

K. KALOCSAY—G. WARINGHIEN: PLENA. GRAMATIKO DE ESPERANTO — tria eldono, II. — Eldonis: Esperanto—Propaganda Centro, Milano, 1964.

Tiu ĉi kajero par. 127-274, paĝoj 181-362 de la monumenta verko

esperantologia, la sciencan teorion mirinde detaligas en la ĉapitroj pri la Vortprepozici-, fraz-sintaksoj kaj pri la Vortordo (en la frazo) — por praktika uzo. Ĝi estas bonvena kiel ĉefa kompendio ĉemana, por ĉiu pli serioza esperantisto, nemalhavenda ĉe tradukistoj. Enprofundiĝinte en la saĝon lingvistan de ĝiaj teorie kaj praktike same spertaj aŭtoroj, ĉiu multon profitos por pli korekta kaj polurita uzado de la Lingvo Internacia, ja eĉ de sia nacia lingvo. Sole la II-a kajero de la **PLENA GRAMATIKO DE ESPERANTO** estas tiel enhavoriĉa, ke en ĝi — en la proksima eldono — ne devas manki indekso.

J. C.

POLLANDO. Belega faldfolio riĉe ilustrita, 9-paĝa, kun fotoj karakterizaj por la plej allogaj regionoj kaj urboj de Pollando. Dorsflanke granda landkarto ilustranta la karakteron de la unuopaj regionoj kaj iliaj loĝantaroj. Eldonis „Polonia” Varsovio 1963.

VARSOVIO REKONSTRUITA. Albumo. Eldonejo „Polonia” Varsovio 1962. La aŭtoroj Adolf Ciborowski kaj Stanislaw Jankowski en la enkonduko priskribas la historion de la urbo dum la lastaj 20 jaroj: la batalon, preskaŭ kompletan detruon kaj la reviviĝon. La kolekto de fotografiaĵoj dokumentas la heroismon kaj impetan reconstruon de la amata ĉefurbo.

PLUJ ANDERSEN—FABELOJ EN ESPERANTO: „La novaj vestoj de la Imperiestro”, „Hanse-fuŝulo” kaj „Estas tute certe”. La libro ampleksas 48 paĝojn, bindita kostas 15 d. kr., (30 steloj). La 24 tutpaĝaj kolorigitaj ilustraĵoj de Gustav Hjordlund respegulas la spritan enhavon de la fabeloj. Eldonis **KOKO—Kolby Kass**, Danlando.

Kazimierz Brandys: Kiel esti amata. El la pola originalo tradukis Jerzy Grum. Eld. Pola Esperanto — Asocio — Varsovio 1964. 65 p. 13 X 20 cm. Prezo 12 Zl.

„Kiel esti amata” estas unu el la rakontoj de Brandys, publikigitaj en la rakontaro „ROMANTIKECO”. Ne estas mirinde, ke ĝi baldaŭ altiris la atenton ne nur de la legantoj, sed ankaŭ de la filmreĝisoro Jerzy Wojciech Has, kies filmo, rekte laŭ la rakonto konstruita kaj ankaŭ nomita, en la jaro 1964 en San Francisko gajnis eĉ tri ĉefajn premiojn samtempe. Laŭ merito: ĉar la rakonto krom tre streĉa formo, kvazaŭ destinita por scenaro, enhavas multon da saĝaj kaj amoplenaj rigardoj en la virinan animon. Estas vere, ke temas pri virino eksterordinare forta, agopreta kaj saĝa; tamen la centra motivo de ŝia agado estas pure virina, kaj komuna al ĉiuj virinoj.

La lingvo de la tradukto tute respondas al la alta artnivelo de la originalo. Ĉi estas riĉa, imagema, kaj tamen perfekte komprenebla, repensigante pri la pli malnovaj tradukoj de Ivo Rotkvić.

Roman Dobrzyński—Tadeusz Jarzecki: **KANTANTE TRA POLLANDO.** Eld. Pola Esperanto — Asocio — Varsovio 1964. 56 p. 12 X 17 cm. Prezo 12 Zl. Enhavas 23 polajn popolkantojn, inter ili kelkajn ankaŭ ĉe ni bone konatajn, ekz. „**FLUGIS FOR BIRDETO**”.

Decrik P. FAUX: KION VI FARAS? Eldonis la aŭtoro, Valley Farm House, Charndon, nr. BICESTER, Oxon., Anglujo, 1965. 28 p. 11 X 17 cm. Prezo 4 steloj. Belaspekta, didaktike bone aranĝita ekzercaro, enhavanta 300 verbojn en simplaj frazoj, bone memoreblaj. Ero de la serio „LEGU KAJ LERNU“, en kiu aperas ses tiaj libretoj po jare. (Abono 21 steloj, pagebla al la eldonisto aŭ al UEA.) Fx

FAKTOJ PRI NEDERLANDO. — Pod tímto titulem byla vydána nová ilustrovaná brožura s bohatým obsahem. Můžete si ji vyžádat u Holandského vyslanectví, které vám ji bezplatně zašle: Praha 1, Malá Strana, Maltézské n. 1.

EVROPSKÁ ESPERANTSKÁ KONFERENCE. — Krásnou několikabarevnou mapu vídeňského okolí s dalšími dvěma esperantskými turistickými prospekty, jež byly vydány u příležitosti EEK 1965 ve Vídni, zašle za 1 rpk Organizační výbor Konference, Wien XV., Fünfhausgasse 16, AŮSTRIO.

BONVENON AL OSLO, LA ĈEFURBO DE NORVEGUJO! Sespaĝa faldfolio kun tri fotografajoj (la urbodomo en Oslo, Kontiki-floso de Heyerdahl kaj Oseberg-ŝipo el la 9-a jarcento). Eldonita de Turisttrafika Asocio de Oslo kaj ĉirkaŭaĵo. Mendebila ĉe Norvega Esperantista Ligo, Boks 942, Oslo.

Esperanto — moderna lingvo. (Helsinki 1965; cena neuvodena.)

Autoroj této brožury o 136 stranách s podtitulem „Studie na základě Fundamenta“ jsou tři členové Akademie esperanta: Vilho Setälä (Finsko), Ebbe Vilborg (Švédsko) a Stop-Bowitz (Norsko).

Jde o odborné pojednání zabývající se jediným lingvistickým problémem, už řadu let diskutovaným mezi esperantisty, totiž užíváním participií. Autoři hájí směr, který za jedině oprávněný tvar prostého minulého času uznává tvar „estis -ata“ (pročež bývá zván „atismo“); nenásleduje tedy Zamenhofovu tradici, která funkci prostého minulého času přiznává i tvaru „estis -ita“. Jako příklad uvedme větu: „Matka zemřela a byla pochována“. V duchu Zamenhofova užívání participií by překlad zněl: „La patrino mortis kaj estis entombigita“. Kdežto podle atismu tato věta má znít: „La patrino mortis (nebo ještě přesněji: estis mortanta) kaj estis entombigata“.

Ve stručném sloupku recenze nemůžeme se pouštět do rozboru a argumentace a musíme je ponechat odbornému fóru. Ale aspoň tolik je třeba říci: Kniha představuje mnoho vynaloženého úsilí o vytvoření teorie atismu jako úplného systému esperantské konjugace, který si činí nárok na to, aby bylo uznáno, že je ve shodě s pravidly a vzory kodexu „Fundamento de Esperanto“. Nemůžeme však přisvědčit, že se to autorům podařilo. Systém, který nám předkládají, zůstává dlužen odpověď na mnoho otázek kolem ústředního pojmu atismu, jímž je tzv. „doba, o níž je řeč“ („priparolata momento“) a k níž se mají všechna participia ve větě vztahovat. Jejich pravidla dosahují zdánlivé shody s Fundamentem jen za cenu libovolných textových vsuvek, tedy způsobem, který nemůžeme uznat za shodný se zásadami vědeckého postupu při interpretaci textu. Díváme-li se na knihu jako na studii o určitém jazykovém jevu a jako na slovo v diskusi o otázce teoreticky závažné, třebaž v

praxi je její význam omezený, vítáme její vydání. Obsáhlé rozbory řady otázek souvislých a systematické výklady k nim jsou po mnohé stránce poučné a zajímavé, i tam, kde s vývody autorů nemůžeme souhlasit. Pomáhá se tím aspoň odstranit leckteré nedorozumění. V každém případě nám kniha dává nahlédnout do jiného jazykového myšlení, než měl Zamenhof, a aspoň pochopit důvody, které vedou některé uživatele jazyka k tomu, že se odchylují od jeho praxe.

Tomáš Pumpr
člen Akademie esperanta

JISTĚ VÁS BUDE ZAJÍMAT, že do podpisové akce pro OSN se svými podpisy připojila celá třetina vlády a parlamentu v Dánsku. Na petici se podepsal i prezident Rakouské republiky Franz Jonas. Z významných organizací je to jugoslávský Červený Kříž, holandská Strana práce, dánské a holandské odborářské konfederace. (El Internacia gazetara servo.)

Odpověď bojujícího Vietnamu

Československý esperantský výbor odeslal ze svého ustavujícího zasedání v únoru t. r. pozdravný dopis s projevem solidarity s bojem hrdinného vietnamského lidu proti agresi USA Vietnamskému esperantskému mírovému svazu.

Otiskujeme doslovnou odpověď VPEA z Hanoje v níž se vyjadřuje hluboký dík za naše sympatie a zároveň požadavek, abychom i nadále, nekompromisně a nepřetržitě požadovali odchod amerických ozbrojených sil z Jižního Vietnamu a z celé Indočíny. — Náš dopis byl otištěn v denním tisku VDR a vystaven v místnostech VPEA.

Odpověď podepsal generální tajemník DAO ANH KHA.

„Al Ĉeĥoslovaka Esperanto-Komitato. 18-an de marto 1965.

Estimataj samideanoj,

ni varme esprimas tie ĉi nian profundan dankon pro via lastatempa protesto kontraŭ la provokaj kaj agresivaj militagoj de la usona imperiismo kontraŭ Vjetnama Demokratia Respubliko. Pri via subteno ni interalie publikigis sur diversaj enlandaj gazetoj, krome la integralan tekston de via subteno ni eksponas ĉe nia klubejo en Hanojo, kiun vizitadas multnombraj geesperantistoj kaj simpatiantoj de nia movado.

Ĉiam alte taksante vian subtenon al nia popola justa kaj venkoplena batalo kontraŭ la agresanta usona imperiismo, ni daŭrigas akirigi al vi niajn eldonaĵojn kaj materialojn pri nialanda situacio, kaj ni petas vin *per senĉesaj efikaj rimedoj laŭtigi viajn voĉojn, ĝis kiam US devus retiri ĉiujn siajn armefortojn kaj militmaterialojn for de Sudvjetnamio kaj for de la tuta Indoĉinio*. Kun samideanaj kaj frataj salutoj.

Leteroj el Suda Vjetnamio. Merite de la Fremdlingva Literatura Eldonejo en Hanojo, pasintjare aperis kolekto de nekutimaj dokumentoj: leteroj de simplaj homoj, kiuj malgraŭ la malpermeso de la cenzuro trovis la vojon al siaj adresatoj. La internacia publiko ĉi-maniere havas la okazon vidi la Sudvjetnagian problemon el tute alia flanko ol ĝin prezentas la oficiala preso, kaj samtempe ĝi povas ekhavi kompletan imagon pri la lando sude de la 17-a paralelo post la jaro 1956. La politikaj eventoj kaj illa respeguliĝo kaŭzas, ke la leteroj de familianoj fariĝas „publika afero”.

Se la libro de Graham Green „La silenta Amerikano", siatempe kapablis tuŝi la konsciencon de la tutmonda publiko, la "Leteroj" prezentas ankaŭ versimilan kaj senperan bildon pri la heroa lukto de la popolo, defendanta sian liberecon jam dum multaj jaroj.

O. Knichal

Esperanto bone servas al nia socio

Ĉeĥoslovakio estas lando, kiun multaj esperantistoj en la mondo rigardas kun malkaŝa admiro, merite de niaj samideanoj, kiuj post sukcese plenumita laboro en fabrikoj, laboratorioj, uzinoj kaj aliaj laborlokoj, dediĉas siajn liberajn horojn al korespondado kun la amikoj en eksterlando kaj al propagandado de naturaj kaj historiaj belaĵoj same kiel de ĉio bela, kio formiĝis en sferoj sociala, kultura, politika kaj ekonomia dum la lastaj dudek jaroj.

Multaj fremdlandaj gazetoj precipe kiuj ne simpatiis kun niaj politikaj ŝanĝoj, ne favoris nin. Tial ni devas iam en niaj korespondaĵoj pacience kaj takte rezisti al iuj vidpunktoj, kiujn niaj eksterlandaj amikoj akceptis pro la influo de la tiea preso.

Aparte ĝogijaj estas la sentoj, kiujn al ni komunikas niaj amikoj dum vizito en nia patrujo, konstatante, ke ĉe ni ekzistas altaj viv- kaj kultur-niveleoj.

Ankaŭ la esperantistoj, organizitaj en la rondeto ĉe Uzina Klubo de Nacia Entrepreno Bytostav en Ostrava-Poruba, havis dum la pasintjara turisma sezono kelkajn valorajn okazojn por montri al siaj esperantistaj amikoj el eksterlando la vivon en nia plej granda socialisma moderna loĝkvartalo.

Sian preskaŭ unumonatan restadon en Ĉeĥoslovakio ofte remoradas la svisa esperantistino Odette Fregonara el Ĝenevo kiu nun pri la aspekto de nia vivo rakontadas en siaj prelegoj en la tieaj Esperanto-klubo kaj verkas artikolojn por svisaj gazetoj. Tre agrable impresis sin la medio de la ĉi-tiea moderna lernejo en la 4-a distrikto, kie ŝi estis akceptita de la direktora kaj instruistaro. Kiam ŝi preparadis sian vojaĝon en Ĉeĥoslovakion, oni malkonsilis al ŝi veturi al ni, ke ŝi nur vane perdos la tempon, ĉar ŝi nenion vidos kaj neniu el niaj civitanoj volos paroli kun ŝi. Sed okazis la malo, ĉar ŝi vidis la ĝojan vivon de la popolo kaj ĝian ekzemplan gastamon.

Kvar pluaj amikoj — inter ili eminenta laboranto de indonezia ministerio por eksteraj aferoj, s-ro Kho Kwat Liat, estis gastoj de nia klubo. Ili estis egale entuziasmigitaj, kaj promesis vere paroli pri tio, kion ili vidis.

En la pasinta novembro eksterordinare valora kaj por la interŝanĝo de spertoj utila estis la renkonto kun juna hungara Esperanto-funkciulo, kuracisto D-ro Imre Ferenczy, ĉe vespermanĝa, kiun organizis la reprezentantoj de Esperanto-rondetoj en Ostrava en la agrabla medio de la moderna Kafejo en Poruba.

Multaj semideanoj el Poruba profitis sian restadon en fremdaj landoj por renkonti tieajn esperantistojn. Interesaj estis tiuj de du Porubaj esperantistoj-turistoj en Budapeŝto kaj en Krakova Esperanto-klubo, kie estis organizitaj kunvenoj kun ili kaj disponigita al ili gvidista servo tra la historiaj interesaĵoj kaj transdonita propagandmaterialo.

La Esperanto-rondeto en Poruba kunvenadas regule ĉiulunde je la 18-a horo en la Uzina Klubo de Nacia Entrepreno Bytostav, kaj klopodas krei al si bonan tradicion.

Ĝia laboro trovas jam aprezon kaj subtenon ne nur ĉe la sindikataj organoj de Bytostav; la plej granda konstru-entrepreno en Ostrava, sed ankaŭ ĉe la loka Nacia Komitato. La rondeto per siaj aranĝoj plane patroprenas la plenumadan de la kulturamasa agado de la Uzina Klubo kaj en la politika kaj publika aktivecaj de la komunumo.

Teksto: prom. jur Zdeněk Samek, trad. Adolf Staňura.

ESPERANTSKÝ OBCHODNÍ INSTITUT byl založen v holandském městě Eindhoven za účelem využití esperanta v obchodě a průmyslu. (The Worker Esperantist, 2. 1964)

JEDEN JAZYK PRO VŠECHNY? Zpravodaj UNESCO (XI. 1963) otiskl ve svých zprávách článek Mario P e i, profesora románské filologie na Kolumbijské universitě v New Yorku, zabývající se jazykovými problémy v lidských vztazích. Podle autora esperanto si dosud zachovalo popularitu; přibližně 8 miliónů lidí v celém světě je užívá s větším či menším zdarem. Popularita esperanta spíš podnítila než zastavila další pokusy vytvořit umělý jazyk. Jen v první polovině 20. století bylo těchto projektů přes 400". (Vybral a přeložil O. Knichal.)

BJÖRN COLLINDER, la mondkonata emerita profesoro de finn-ugraj lingvoj en la universitato de Uppsala en Svedlando, estis invitita en Finnlandon, kie en la urbo Turku antaŭ specialistoj-lingvistoj kaj publiko li prelegis pri Esperanto-vivanta lingvo: „Oni parolas ĝin en multegaj landoj en ĉiuj mondpartoj. En ĉiujaraj internaciaj kongresoj ĝi vivas fortan, pulsantan vivon. Dubantoj, kiuj ne kredas, ke Esperanto estas utiligebla, iru al Esperanto-kongreso kaj aŭskultu, kiam la partoprenantoj interparolas ekz. pri monaferoj — kaj certe konstatos, ke la lingvo, per kiu oni tiel flue kaj lerte diskutas, absolute apartenas al la grupo de vivantaj lingvoj." EL LA ESPERO kaj el ESPERANTA FINNLANDO (4/1964).

Po železničářích i turisté? Časopis „Práce" přinesla dne 14. února 1965 tuto zprávičku: „Zjistilo se, že 95 turistů neovláda jazyk země, kterou navštěvují. Švýcarský Svaz turistických spisovatelů a novinářů přijal proto rozhodnutí, v němž vyzývá všechny turistické organizace světa, aby zavedly užívání mezinárodního jazyka Esperanto." Po železničářích byla by to druhá organisace na světě, která by ke svému dorozumívání zavedla Esperanto. Jistě by to prospělo všem turistům.

Propagace Esperanta i na nálepkách na zápalky? Čilý Esperantský kroužek v Příboře na Moravě zaslal Solo v Lipníku na Mor. návrh, aby na nálepkách od zápalek provedli propagaci Esperanta. Řada kroužků Severomoravského kraje přípisly podpořila tento dobrý návrh. Podpořte jej i Vy! Jistě dobrý námět. Podobně tento kroužek doporučil fě KOH-I-NOOR v Bílovci ve Slezsku, aby vydali tužky v zelené barvě s nápisem „Esperanto". Jistě by se zvýšil odběr a odbyt do zahraničí těchto tužek.

DALŠÍ ESPERANTSKÝ SVAZ ZALOŽEN. V Tanzanii (Východní Afrika) byla založena esperantská Asociace. Její adresa: Esperanto-Asocia P. O., Box 2072 Dar — Es — Salaam, Tanzanio.

Zprávy z esperantského světa

DISERTAČNÍ PRÁCE. Diplomovou práci na téma „Esperantský tisk“ úspěšně obhájil Roman Dobrzyński, posluchač žurnalistiky na varšavské univerzitě. Resumé jeho práce vyjde ve Zpravodaji RSV „Prasa“, jednoho z největších nakladatelství v Polsku. (Internac. Ĵurnalisto 4-6 (64).

VIDEOFONY v UZBEKISTANU. Na videofonech (telefonech s obrazovkou) pracuje známý esperantista Petr Poliščuk, televizní inženýr z Taškentu, který byl za své zásluhy o televizi v Uzbekistanu vyznamenán titulem „Čestný radista Sovětského svazu“. V Uzbekistanu byly uvedeny do provozu druhá a třetí videofonní linka na světě a další jsou rozpracovány, takže tato kdysi zaostalá oblast má teď nejhustší síť tohoto moderního sdělovacího zařízení.

Poprosila jsem s. Poliščuka o článek pro časopis „Věda a technika mládeži“ a překlad jsem pak redakci poslala — vyšel v 8. čísle.

Marie Bartovská, Frýdek-Místek

ESPERANTO NA FINSKÉ UNIVERSITĚ. Poprvé ve Finsku přichází esperanto do oficiálního kursu v novém universitním městě Lappeeranta (vých. Finsko); již několik let zde probíhají letní kursy mezinárodního jazyka pod názvem Letní universita, jež vede profesorka de. E. Saurio. Tamen 4/64

NOVÉ DOKUMENTY O VOLAPÜKU přináší publikace Johanna Schmidta „Dějiny světové řeči Volapük“ (Amsterdam 1964). Autor m. j. konstatuje, že Schleyer — tvůrce prvního seriózního projektu umělého jazyka vytvořil předpoklad pro širokou diskusi o mezinárodním jazyce. Nevýhodou publikace je úzký čtenářský okruh — kniha totiž vychází v jazyce volapük. Podle Tamen 5/64.

MÍR. „Svět žádá mír“ je název mezinárodní výstavy, jež se konala v Antverpách ve dnech 17.-26. října na počest stého výročí vzniku Socialistické Internacionály (1. Internacionála — Mezinárodní dělnická strana, zal. Marxem — pozn. red.). Mezi šesti jednacími jazyky je rovněž esperanto.

The Worker Esperantist 6/64.

Pozn. red.: R. 1867 na konferenci Internacionály v Londýně jedním z projednávaných bodů byla otázka mezinárodního jazyka. ok

KYBERNETICKÝ VOLIČ DOPISOVATELŮ. V rámci newyorského světového veletrhu 1964-1965 ti, kteří mají zájem dopisovat si s celým světem, mohli mít příležitost vybrat si dopisovatele pomocí kybernetického voliče. Stroj, speciálně

pronajatý od společnosti s psacími prostředky PAR-KER zaregistruje všechna jména, která dostane prostřednictvím zvláštní reklamní kampaně, spolu s informacemi o věku, pohlaví, zemi a zájmech těch, kteří dopisovatele hledají. Ve velmi krátkém čase stroj sestaví seznam dopisovatelů co nejpřesněji podle požadavků. Systém předpokládá dopisování v jazyce národním nebo v esperantu. Také organizátoři Světového veletrhu zvolili esperanto mezi jinými jazyky pro svoji propagaci.

OPAVA. En sia laboro la Esperantista rondeto ĉe UK Ostroj en Opava atingis en la lasta tempo kelkajn sukcesojn. En la pasinta jaro ĝi tre aktive partoprenis la festajn de 150-jara datreveno de la malfermo de Silezia Muzeo — la unua sur la teritorio de Ĉeĥoslovakio. Kunlabore kun la muzea estraro la rondeta eldonis belaspektan propagandilon, kiu estis dissendita en multajn ŝtatojn de la mondo. Kelkaj artikoloj pri Silezia Muzeo estis aperigitaj en Esperanta gazetaro. — La rezulto de tiu ĉi laboro estis pli ol 150 salutoj, kiujn la muzeo ricevis el multaj landoj, i. a. el Brazilo, N. Zelando, Mozambiko, Usono ktp., krome 8 pli-malpli ampleksaj artikoloj pri la muzeo aperis en fremdlandaj gazetoj. Ankaŭ esperantaj disaŭdigoj de Radio Varsovio kaj Radio Roma dediĉis al tiu okazaĵo sian atenton. La rezultoj atingitaj fare de Esperantista rondeto en Opava, okaze de la festoj ricevis tre altan pritakson flanke de la estraro de Silezia Muzeo en Opava.

Dum la pasinta jaro oni daŭrigis la kolektadon de Esperanta materialo pri Petr Bezruč. El ĝi estis preparita broŝuro, kiun Esperantista rondeto eldonis kunlabore kun la Memordomo de P. Bezruč en Opava. La broŝuro enhavas 6 poemojn, koncizan biografion kaj kompletan liston de Bezruč-verkaro en Esperanto. La urbaj kulturaj estroj la broŝuron akceptis eksterordinare favore.

Pro sia agado estis la rondeto jam la duan jaron honorigita kiel unu el la plej viglaj de Uzina Klubo Ostroj. Dek informoj, aperintaj en la laka preso kaj en la radio, pri la agado de la Esperantista rondeto, estas bona publika pritakso de la komuna oferemo de la rondetanoj.

RENKONTIĜO EN KLADNO

La 25-an de aprilo 1964 la esperantistoj el Poděbrady, Mladá Boleslav, Česká Lípa kaj Praha renkontiĝis en Laborista Domo je amika vespero. Virina Komisiono de ĈSEK kontribuis per sia programo per la prelego de J. Cířhová kaj Eduard Felix: „Kion vi ŝatus ekscii pri Esperanto?“. La vespero estis tre sukcesa kaj la posta diskuto ebligis al ĉiu esprimi sian opinion kaj sugestojn, kion pli bone organizi kaj akceli, ke Esperanto estu respektata kiel aktuala utila interkomprenilo. La vespero finiĝis per deklamado de poemoj de aŭtorinoj el Bulgario, Ĉeĥoslovakio kaj Estonio. Deklamis Eli Urbanová, Elen Ciganeková kaj Jaroslava Mířhová. — Virina Komisiono de ĈSEK estis invitita prepari similan programon ankaŭ por la renkontiĝo en Poděbrady. — La proksiman tagon la partoprenintoj promenis tra Kladno, vizitis la ŝtalfabrikon kaj la kastelon (kie ĝuste okazis ekspozicio de arĥitekturo), kaj la plej modernan kvartalon Rozděllov. El la vespero estis senditaj amase subskribitaj leteroj al la 16-a Tutmonda Fervojista Kongreso en Bruselo kaj al Ĉs. Komitato de Pacdefendantoj; same al ĉiuj eksterlandaj virinoj kun kiuj VK estas en perletera kontakto.

Pri la renkonto raportis „Kladenský Kovák“.

J. C.

ZPRÁVY ČESKOSLOVENSKÉHO ESPERANTSKÉHO VÝBORU — INFORMOJ DE
ĈEĤOSLOVAKA ESPERANTO - KOMITATO. — Vydává — Eldonas: Osvětový ústav v Praze,
Blanická 4, Praha 2. Řídí redakční kruh — Redaktas la redakta komitato: J. Cíhová, Dr. L. Izák, O.
Kníchal, F. Sviták, E. V. Tvarožek. Tisk — Preso: TSNP Martin V-LS*61312